Remissvar Föroreningar orsakade av fartyg LI2026/01284

Sweboat är båtbranschens intresseorganisation och samlar drygt 400 företag i branschen; båttillverkare, importörer, servicevarv, marinor, verkstäder med flera.

Sweboat lämnar härmed synpunkter på promemorian Föroreningar orsakade av fartyg.

De avgifter som föreslås är uppenbarligen fastlagda utifrån handelsflottans utformning. Några undantag för fritidsbåtar, som är betydligt mindre och helt annorlunda utformade än handelsfartyg, är inte angivna i promemorian.

Detta är inte rimligt och torde knappast stå i proportion till den eventuella och lilla skada ett utsläpp från en fritidsbåt skulle kunna orsaka.

De vattenföroreningsavgifter som nu föreslås kan bestämmas till mellan ett och 99 prisbasbelopp. ETT prisbasbelopp, som alltså är det minsta belopp som kan utkrävas, ligger i dag på 59 200 kronor. Det kan ställas i relation till den bot för fortkörning av fritidsbåt som, om båten framförs i mellan 21 - 25 knop över gällande hastighetsbegränsning, är satt till 3 000 kronor enligt Kustbevakningen.

Även om det i promemorian anges en möjlighet att sätta ned avgiften under miniminivå så framgår inte när eller hur en sådan nedsättning skulle kunna ske. Något undantag för mindre fritidsbåtar finns inte i förslaget.

Det finns ett samhällsintresse att stoppa alla eventuella utsläpp från alla typer av fartyg – även från fritidsbåtar. Att lägga ett hot om så kraftiga avgifter som nu föreslås i promemorian torde knappast vara den mest effektiva vägen att minska övergödning och nedskräpning orsakade av båtlivet.

Straffavgiften är i princip lika hög som värdet på flera av de fritidsbåtar som skulle omfattas!

Sedan 2015 gäller att fritidsbåtar inte får släppa ut toalettavfall i vattnet. Enligt flera olika enkäter och undersökningar som bl a Transportstyrelsen gjort, visar det sig att ofta saknas möjligheter att lämna toalettavfall vid tömningsstationer under vistelser i, men även borta från hemmahamnen, ute i skärgården.

Orsakerna till detta är flera. Dels saknas tömningsstationer på många platser, dels att de som finns ofta är ur funktion och/eller är svårt att lägga till med en större båt eftersom många är låga och utsatta för vind och sjö.

En grundläggande orsak till att det är ont om fungerande tömningsstationer är dock att det saknas ett tydligt ansvar för vem som ska etablera och driva dem.

Det finns ett utpekat ansvar för kommuner att bedriva tillsyn av tömningsstationer men ingen myndighet, eller annan, har ansvar för att tömningsstationer finns överhuvudtaget.

Det faktum att utredaren inte lyckats beakta fritidsbåtarna i förslaget är djupt oroande.

Det är inte enbart handelsflottans båtar som definieras som fartyg. Fartyg omfattar även vissa fritidsbåtar. Detta bör beaktas i den fortsatta beredningen av promemorians förslag!

Hälsningar Mats Eriksson,

VD i Sweboat – Båtbranschens Riksförbund